

TESTU DOJRZAŁOŚCI DZIECKA DO PODJĘCIA NAUKI W SZKOLE

Sfera rozwoju	Umiejętności	Tak	Nie
Samoobsługa	Zakłada i zdejmuję odzież		
	Samodzielnie zjada posiłki		
	Potrafi sznurować buty		
	Potrafi zapinać guziki		
	Umie myć zęby		
	Dbą o czynności toaletowe		
Rozwój fizyczny i ruchowy	Potrafi skakać		
	Potrafi się wspinać		
	Utrzymuje odpowiednią postawę podczas chodzenia, biegania, stania, siedzenia		
	Stoi na jednej nodze przez kilka sekund		
	Chodzi wzdłuż linii stopa za stopą		
	Naśladuje ruchy		
	Dowolnie kieruje ruchem ciała		
	Sprawnie łapie i rzuca piłkę		
	Pokonuje przeszkody		
	Ma wykształcony prawidłowy chwyt pisarski		
Sprawność manualna	Posługuje się nożyczkami		
	Lepi z plasteliny proste kształty		
	Posługuje się pędzlem		
	Buduje z klocków		
	Rozpoznaje kształty realnych przedmiotów		
Percepcja wzrokowa	Rozpoznaje kształty podstawowych figur geometrycznych		
	Dostrzega podobieństwa i różnice w rysunkach		
	Układa puzzle, obrazki		
	Naśladuje wzory graficzne (zygzaki, fale)		
Koordynacja ręka-oko	Rysuje postać człowieka stosując złożony schemat (części ciała ze szczegółami)		
	Rysuje podstawowe figury geometryczne (koło, trójkąt, kwadrat)		
	Rysuje po śladzie		
	Wypełnia kontury		
	Przerysowuje szlaczki i proste figury geometryczne		
	Rysuje szlaczki literopodobne		
	Potrafi wskazać swoją prawą i lewą stronę ciała		

Orientacja przestrzenna	Potrafi wskazać prawą i lewą stronę w przestrzeni		
	Ma ustaloną lateralizację – posługuje się tylko prawą lub tylko lewą ręką		
	Rozumie pojęcia „na górze”, „na dole”, „po lewej stronie”, „z prawej strony”		
	Porównuje wielkości przedmiotów, ich wysokość, szerokość, długość		
	Określa przedmioty w kategoriach: długi, krótki, gruby, chudy, wysoki, niski		
	Rozumie polecenia i wypowiedzi rozmówcy		
Mowa	Odpowiada na zadane pytania		
	Wypowiedzi są prawidłowo skonstruowane pod względem struktury języka ojczystego		
	Aparat mowy jest gotowy do artykulacji wszystkich głosek		
	Słucha krótkich opowiadań i potrafi powtórzyć ich treść		
Funkcje słuchowe	Zapamiętuje proste wierszyki i rymowanki		
	Potrafi wyróżnić wyrazy w zdaniu prostym		
	Potrafi dzielić wyrazy na sylaby		
	Wyróżnia poszczególne głoski w prostych wyrazach		
	Potrafi złożyć proste wyrazy z sylab		
	Potrafi złożyć proste wyrazy z głosek		
	Rozróżnia wyrazy podobnie brzmiące (np. sos – sok)		
	Rozpoznaje, rozróżnia i nazywa dźwięki dochodzące z otoczenia		
	Jest zdolne do wnioskowania przyczynowo skutkowego (rozumie i układa kilkuelementowe historyjki obrazkowe)		
Myślenie	Potrafi klasyfikować przedmioty (np. grupuje produkty spożywcze na owoce, warzywa, nabiał, pieczywo)		
	Próbuje wyjaśniać obserwowane zjawiska		
	Zna pory roku i związane z nimi zjawiska		
Kompetencje matematyczno-przyrodnicze	Zna poszczególne dni tygodnia		
	Liczy obiekty		
	Posługuje się liczebnikami porządkowymi		
	Potrafi ułożyć element w już ułożonym szeregu		

	Zna kolory		
	Przelicza na konkretnych przedmiotach w zakresie 10		
	Siła reakcji jest adekwatna do siły bodźca		
Emocjonalna	Nie zniechęca się szybko		
	Gdy napotyka na trudności, potrafi poprosić o pomoc osobę dorosłą		
	Stara się opanowywać negatywne relacje		
	Wyraża swoje emocje w sposób adekwatny do sytuacji		
	Podejmuje próby samooceny		
	Potrafi mówić o sobie		
	Podejmuje próby nazwania swoich emocji		
	Jest wytrwały w działaniu		
	Rozumie podstawowe zasady społeczne		
Społeczna	Przestrzega obowiązujących zasad i norm		
	Słucha poleceń osoby dorosłej		
	Współdziała w grupie z innymi dziećmi		
	Bawi się z innymi dziećmi		
	Udziela pomocy innym dzieciom		
	Potrafi się przedstawić i powiedzieć, gdzie mieszka		

WAŻNE

1. Ocena musi być obiektywna – dziecko albo coś potrafi, albo nie.
2. Zwróć uwagę na sposób wykonania zadania, inaczej mówiąc – stopień samodzielności – im bardziej samodzielnie, tym lepiej.
3. Zwróć uwagę na czas wykonania zadania, liczbę pomyłek lub ewentualnych podpowiedzi z zewnątrz.
4. Oceniaj nie tylko efekty pracy w postaci rysunku, ułożonych puzzli, lecz także stosunek dziecka do zadania (czy wykonuje je chętnie, jak dużo czasu musi na to poświęcić, po jakim czasie się nudzi i nie skupia już na zadaniu, czy na niepowodzenie reaguje płaczem, czy podejmuje kolejną próbę).
5. Zadaj sobie pytanie i odpowiedz na nie: czy zakres wiedzy, jaką prezentuje dziecko, jest tylko na poziomie podstawowym, czy dziecko potrafi rozszerzyć zagadnienie lub czy interesuje się nim, czy umie poprawnie opowiedzieć o tym, co robi, zna cel swojej pracy, czy potrafi ją doprowadzić do końca (dotyczy to każdej umiejętności, jaką powinno opanować).
6. Im większa liczba pozytywnych odpowiedzi, tym lepszy jest poziom rozwoju i przygotowania dziecka do szkoły.

Propozycja dla rodzica – co zrobić, by ułatwić start w szkole

Jeśli dziecko nie osiągnie dojrzałości, to:

1. Start szkolny tego dziecka jest utrudniony.
2. Nie poddaje się ono wpływom nauczyciela.
3. Staje się niechętnie, nie zainteresowane zadaniami, bierne.
4. Często pracuje znacznie dłużej nad lekcjami, osiągając mierne efekty.

Co możesz zrobić dla swojego dziecka?

Aby ułatwić dzieciom naukę czytania, warto w szczególności:

- 1) zwracać uwagę na właściwą wymowę,
- 2) bawić się w tworzenie rymów: kukulka – jaskółka,
- 3) liczyć sylaby w słowach, początkowo w krótkich, później w długich: ma-ma (●●) , ka-lo-ry-fe-ry,
- 4) (● ● ● ● ●) – rysować tyle kropek, ile jest sylab,
- 5) tworzyć wyrazy zawierające głoskę: na początku wyrazu, w środku, na końcu wyrazu, np. a – akwarium, lato, litera, itp.
- 6) bawić się w analogiczny sposób sylabami, np. ło, łokieć, łopata, wesoło, krzesło, czoło,
- 7) określać położenie głoski w wyrazie, np. jaki dźwięk słyszymy po, a jaki przed l w wyrazie mleko,
- 8) tworzyć nowe wyrazy przez dodanie głoski lub sylaby, np.: to – tor, kto, tło; ma – ga-ma, Ma-ciek, pu-ma itp.,
- 9) bawić się w łańcuch wyrazów – podajemy dziecku wyraz, z którego ono wyodrębnia ostatnią głoskę, a następnie szuka wyrazu zaczynającego się na tę głoskę, np.: kogut – traktor – radio – grzeł,
- 10) wyszukiwać poznane litery w tekstach drukowanych, np. w gazetach,
- 11) utralać litery poprzez dodawanie do samogłoski spółgłoski, np. do a dostawiamy spółgłoski; ma, pa, ta, ka, da itp. Dziecko czyta sylabami, a jeżeli nie umie – pomagamy mu, nie czekamy, aż będzie gloskować,
- 12) powtarzać ciągi słowne: logiczne (rzeczy należących do jednej kategorii), np. krzesło, stół, szafka – dziecko kilka razy powtarza, następnie próbuje wspak, i nielogiczne, np. broda, okno, zarost,
- 13) czytać dzieciom bajki.

Aby ułatwić naukę pisania, należy w szczególności:

- 1) odwzorowywać szlaczki i wzorki,
- 2) kreślić kształty graficzne w powietrzu,
- 3) kalkować,
- 4) pisać po śladzie,
- 5) pisać szlaczki literopodobne, jeżeli dziecko chce pisać pokazywać kształty liter według wzorów przedszkolnych, zachowując kierunek pisania danej literki, nie pozwalając „drukować”,
- 6) malować, również palcami,
- 7) wydzierać palcami i wycinać nożyczkami, naklejać,
- 8) rysować, kolorować, rysować jednocześnie ręką lewą i prawą,
- 9) nawlekać koraliki,
- 10) modelować z gliny albo plasteliny lub pomagać w kuchni przy wyrabianiu ciasta.

Aby rozwijać i doskonalić dojrzałość fizyczną (motoryka duża, mała), należy:

- 1) bawić się z dzieckiem piłkami różnej wielkości i różnego ciężaru,
- 2) stwarzać sytuacje aktywnej zabawy, które umożliwią dziecku: skakanie obunóż, na jednej nodze, jazdę na dwukołowym rowerku, skakanie przez skakankę, wchodzić i schodzić po schodach naprzemiennie bez trzymania, stać na jednej nodze z zamkniętymi oczami,
- 3) pozwalać dziecku planować działania – niech opowie, co chce zrobić,

- 4) prosić dziecko o zapinanie guzików, wiązanie sznurowadeł, cięcie papieru nożyczkami po wyznaczonej linii,
- 5) pozwalać dziecku samodzielnie spożywać posiłki, ubierać się,
- 6) zachęcać dziecko do wspólnego przygotowywania posiłków: lepienia pierogów, wałkowania ciasta, wykrawania ciasteczek, nakrywania do stołu.